

specifikace: věcná příslušnost krajských soudů ke sporu mezi členkou družstva a družstvem o určení neplatnosti prohlášení vlastníka a určení součástí pozemků

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

Ncp 307/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **Ing. D. N.**
zastoupená advokátem JUDr. Karlem Šrolem, Ph. D.
sídlem Rybářská 159/4, 147 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Bytové družstvo Větrná Hůrka, IČO 25779567**
sídlem Suchý Vršek 2119/6, 158 00 Praha 5
zastoupené advokátem JUDr. Janem Opletalem
sídlem Jeseniova 586/99, 130 00 Praha 3

o určení neplatnosti prohlášení vlastníka a určení součástí pozemků,

vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 73 Cm 3/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „předkládající soud“) dne 13. 1. 2020 domáhá proti žalovanému určení neplatnosti příslušného prohlášení vlastníka budovy (dále jen „dotčené prohlášení“), jakož i určení, že součástí vyjmenovaných pozemků jsou příslušné obytné domy (dále jen „určení součástí pozemků“). Žalobkyně oba své žalobní požadavky (respektive oba typy nároků) odvíjí od tvrzení, že je členkou žalovaného družstva a nájemkyní příslušného bytu s tím, že dotčené prohlášení obsahuje chybné (blíže specifikované) údaje a dále dotčené prohlášení nechaly vypracovat a neoprávněně za žalované družstvo podepsaly osoby, které nebyly k takovému jednání oprávněny. K požadavku na určení součástí pozemků žalobkyně dodala, že současná právní úprava obsažená v „občanském zákoníku č. 89/1989 Sb.“ (poznámka nadřízeného soudu – zjevně v „zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů) se řídí ve vztahu k nemovitým věcem jinými právními

principy, než bylo zakotveno v občanském zákoníku č. 40/1964 Sb., a aby nebylo pochyb o právním stavu nemovitého majetku, který je ve vlastnictví žalovaného družstva, je třeba určit právní povahu tohoto majetku.

2. Předkládající soud předložil věc zdejšímu soudu jako soudu nadřízenému (dále jen „nadřízený soud“) podle § 104a odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) s tím, že „vzhledem k tomu, že podle § 9 odst. 2 písm. l) obč. soud. řádu plyne, že krajské soudy jsou věcně příslušné k rozhodnutí ve věcech shromáždění společenství vlastníků jednotek a ve sporech z toho vzniklých, a vzhledem k tomu, že žalobkyně se domáhá určení neplatnosti prohlášení vlastníka a určení právního stavu nemovitostí, platí, že k rozhodnutí o tomto návrhu jsou podle § 9 odst. 1 obč. soud. řádu ve spojení s § 9 odst. 2 a cotrario obč. soud. řádu věcně příslušné okresní soudy (srov. rozsudek Nejvyššího soudu vydaný 13. dubna 2016 v právním případě vedeném pod spisovou značkou 31 Cdo 4848/2014)“.
3. Obě procesní strany k příslušné výzvě předkládajícího soudu (§ 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř.) sdělily, že s postupem předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. vyslovují souhlas.
4. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
5. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
6. Obchodní korporace jsou upraveny v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů, který v § 1 stanoví, že obchodními korporacemi jsou obchodní společnosti a družstva.
7. V projednávané věci je třeba připomenout, že s ohledem na předmět řízení vymezený žalobou se jedná o sporné občanské soudní řízení, nikoli o řízení, které by podléhalo režimu zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů.
8. Spory mezi obchodní korporací a společníky nebo členy (v závislosti na formě obchodní korporace) zahrnují veškeré spory, které se svojí podstatou vážou na účast společníka ve společnosti a práva společníka vyplývající z této účasti, respektive které se svojí podstatou vážou na účast člena v družstvu a práva člena vyplývající z takové účasti v družstvu.
9. Žalobkyně oba své žalobní požadavky (respektive typy žalobních nároků) odvozuje od tvrzení o základních skutečnostech, že je členkou žalovaného družstva a že je nájemkyní příslušného bytu. Právě uvedené skutečnosti, z nichž žalobkyně fakticky odvozuje svou aktivní legitimaci v této věci, předurčují povahu sporu, a to jako sporu, jenž vyplývá z účasti žalobkyně jako členky na obchodní korporaci – žalovaném družstvu. Takový spor je proto podřaditelný pod § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.
10. Bez ohledu na skutečnost, že obecný odkaz předkládajícího soudu na rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu 3. 4. 2016, sp. zn. 31 Cdo 4848/2014, postrádá jakýkoli argumentační potenciál, považuje nadřízený soud za žádoucí poznamenat, že uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu se vztahuje k problematice nesouměřitelné s předmětem tohoto řízení, a to problematice „projednání sporů o zaplacení příspěvků členů společenství vlastníků jednotek na správu domu a pozemku a úhrady za plnění poskytovaná s užíváním jednotky“, nadto podle „právní úpravy účinné do 30. 4. 2015“. Nadřízený soud v daném ohledu uzavírá, že neshledal, že by úvahová východiska a závěry, které Nejvyšší soud

zmínil v odůvodnění uvedeného rozsudku, mohla vyústit v závěr o věcné příslušnosti okresních soudů k projednání a rozhodnutí věci, která je předmětem tohoto řízení.

11. Proto nadřízený soud rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v první věci věcně příslušné krajské soudy podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 7. května 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu